

(Det talte ord gælder)

**Overborgmesterens åbningstale ved 1. møde i ny Borgerrepræsentation,
torsdag den 12. januar 2006**

I det sidste år har jeg besøgt rigtig mange steder, institutioner og foreninger i København, og jeg har talt med et utal af københavnere.

Det var lærerigt. Ud over, at jeg fik kontakt med tusindvis af københavnere, fik jeg en klar fornemmelse af, hvad københavnere ser som problemer, og hvad de vil have, vi i kommunen tager fat på.

Jeg fik også tit en vurdering af det Københavnske bystyre, som det opleves uden for disse mure.

Det var ikke altid lige flatterende.

Alt for mange oplever Københavns rådhus som en tung og bureaukratisk kolos, hvor indspisthed og inaktivitet huserer.

Det konstitueringsforløb vi lige har været igennem, har desværre kun forværret det indtryk ude i byen.

Det kan være, at der ligger ubegrundede fordomme til grund for det. Men det er utåleligt, at det forholder sig sådan, og det er vores opgave at ændre den opfattelse.

Alt for mange af de københavnere, der mødte frem den 15. november og stemte kan med rette spørge, om deres stemme blev forvaltet med den respekt, den fortjener?

Vi skylder københavnere at vise, at ordet kommune betyder fællesskab og at der på rådhuset bedrives seriøs politik. Vi skylder at gøre en indsats for, at forholdet mellem borgerne og deres kommune vendes til det bedre.

Det er borgernes kommune – og ikke kommunens borgere.

Derfor fremlægger jeg nu mit arbejdsprogram for det første halve år i København – et halvt år der gerne skulle vise, at vi politikere med ny styrke tager fat på at gennemføre de ting, som borgerne prioriterede i stemmeboksen for to måneder siden.

På 180 dage skal forholdet til kommunen vendes 180 grader. Opgaven er vores. Den er ambitiøs, men vi skal vise os opgaven voksen, så byens borgere kan mærke, at der er blæser nye vinde fra Rådhuset.

Måske kan man sammenligne politik med medicin, og sige at den skal bedømmes på sine resultater.

I løbet af det næste halve år, skal borgerne i København mærke, at vi skaber ny udvikling. Vi skal gøre det sammen, og ingen er sat udenfor døren på forhånd.

Politikere udvikler somme tider en resistens overfor argumenter, der ikke lige er fremsat af dem selv, men vi skal alle i den kommende tid gøre en ekstra indsats for at skabe løsninger henover parti-linjerne.

Valgkampen er overstået, drillerierne har vi forhåbentligt lagt bag os, og der venter et hårdt arbejde for det fællesskab, vi er valgt til at repræsentere. Det gør vi bedst ved at skabe de bredeste fundament for de løsninger, borgerne med rette mener, vi skal skabe.

Uden et stærkere fællesskab, og uden et bystyre der har stærkere opbakning fra og samspil med borgerne, kan vi ikke forvente at løse de store opgaver, der står foran os.

Først og fremmest skal vi præstere en kæmpe indsats på integrationsområdet.

(afsnit om integration)

I København er der flere nydanskere end noget andet sted i Danmark, og vælgerne fortalte os med al ønskelig tydelighed, at netop integrationsområdet kræver nye kræfter, nye ideer, og nyt mod.

I København har vi en økonomisk vækst, der er højere, end den er mange andre steder i Danmark. Det er her, at der udvikler sig nye muligheder på arbejdsmarkedet. Det er også i København, at vi har den bredeste uddannelsessektor, her er flere tilbud og flere muligheder end noget sted i Danmark.

Jeg spørger jer – hvis vi fejler, hvis ikke vi løser opgaven og kommer videre, hvem skal vi så regne med, gør det? Og hvad vil dommen være, hvis vi ikke løser opgaven? Hvilken by får vi, hvis konfrontationer, udstødelse og ghettodannelser ikke bekæmpes?

Vi er valgt til at repræsentere. Det vil også sige, at vi skal repræsentere løsninger.

Vi – alle os her – skal formulere de svar, en globaliseret, multikulturel og multietnisk virkelighed kræver, for at vores drømme og håb om et samfund med lige muligheder kan realiseres også i det enogtyvende århundrede.

Uden modet til at gå nye veje, uden et stærkt samarbejde og en fælles tro på, at vi kan løse udfordringerne, vil vi ikke være vores valg værdige, og vi vil få en anden by, end nogen af os ønsker.

København har som noget nyt fået en særlig borgmester for integrationsområdet. Det betyder ikke, at ansvaret for at løse Københavns åbenlyse integrationsproblemer er parkeret ét sted.

Det betyder, at vi nu har en politisk og forvaltningsmæssig platform for en byge af initiativer på alle områder, der skal være med til at få en effektiv, målrettet og forpligtende integrationsindsats i gang.

Men det betyder ikke, at der nu er en særlig konto til omkostningerne ved integrationsarbejdet. Integration kan ikke læsses over på integrationsborgmesteren, heller ikke økonomien. Integrationsarbejdet er alles forpligtelse og skal tænkes ind i alt det, vi gør i forvejen.

Integrationsborgmester Jakob Hougaard og jeg fremlægger allerede inden for de første 180 dage, nærmere bestemt i marts, en række initiativer, der skal sparke integrationen i gang. Vi vil tage fat på alle de ting, det kan lade sig gøre med det samme. Vi præsenterer blandt andet en politik for rekruttering af flere nydanskere på alle niveauer i kommunen.

Nuværende og potentielle kommunale leverandører inviteres til en dialog om, hvordan forslaget om sociale klausuler konkretiseres, så de sociale klausuler kan tages i brug meget hurtigt.

Der vil blive etableret en præmieordning, så kommunale leverandører og enheder indenfor kommunen, som gør det særlig godt, fremhæves.

Foreningslivet sidder på en af nøglerne til vellykket integration af unge nydanskere, så vi fremlægger også forslag til, hvordan flere unge med anden etnisk baggrund kan komme med i idrætsforeningerne. Og jeg er sikker på, at både den ansvarlige borgmester Martin Geertsen og klubberne gerne vil være med.

Ingen skal kunne sige, at vi svigtede vores ord, og fortsatte i den gamle skure.

(afsnit om skole)

Ser vi på den københavnske folkeskole, så er det klart, at vi står overfor en lige så monumental opgave. Kan vi virkelig forsvare, at fagligheden er så svingende? På begge sider i det politiske spektrum har man i de sidste ti år talt om, at den sociale arv skulle brydes.

Men intet sted er det så vigtigt, hvem man valgte som sine forældre som i København. Tynget af ghettodannelserne sender den københavnske folkeskole sine unge af sted i livet med en alt for svingende faglig ballast. – eller i privatskole. Er du født i den forkerte del af byen, kan du ikke forvente den uddannelse, man alle andre steder i Danmark har krav på.

Det er vores ansvar at se til, at der meget hurtigt kommer en mærkbar forbedring af situationen på de københavnske folkeskoler. Vi må ikke svigte vore børn og vore

unge, der skal skabe sig deres liv i en fremtid, hvor kravene til deres faglighed og uddannelsesmæssige baggrund bliver hårdere end nogensinde. Vi risikerer at berøve vores samfund sin kraft og vores børn deres muligheder.

Derfor fremlægges der også indenfor de første 180 dage en række forslag, der skal vende udviklingen i folkeskolen 180 grader. I april fremlægges sammen med Børne- og Ungdomsborgmester Bo Asmus Kjeldgaard konkrete initiativer til at styrke indsatsen for en bedre fordeling af børn med anden etnisk baggrund på byens skoler.

Der lægges op til nye skoledistrikter og introduktion af førskole-sprogtest af alle børn. Desuden arbejdes der hen mod, at den nuværende ordning for fordeling af tosprogede børn – Københavnermodellen for Integration - udbredes til at omfatte hele byen, samtidig med at ordningen skærpes, så fokus bliver lagt på en bedre fordeling af de stærke og svage elever på baggrund af sprogtests.

Vi fremlægger forslag til etablering af forsøg med heldagsskoler. Derudover fremlægger vi konkrete initiativer til styrkelse af skole-hjemsamarbejdet, så forældre bedre kan engagere sig i børnenes skolegang. Og så er der endelig den nødvendige renovering af Københavns skoler.

(afsnit om åbenhed)

Indledningsvis sagde jeg, at et fornyet fællesskab i København og en ny opbakning omkring byens styre, er forudsætningen for, at vi kan gennemføre de initiativer og skabe den opbakning der er så nødvendig, for at vi kan udvikle vores by.

Vi på Rådhuset skal skabe mærkbare forbedringer for københavnerne, og vi må se på, om rådhuset virkelig også er borgernes hus, og om vi på rådhuset har været gode nok til at overholde den kontrakt, der skal være mellem de folkevalgte og borgerne.

I det omfang vi ikke kan gøre noget ved rammerne omkring det kommunale styre, kan vi i det mindste oplyse om, hvordan det forholder sig, for der er unødvendig meget lede i befolkningen overfor de mennesker, der jo rent faktisk slider med det lokalpolitiske arbejde.

I februar vil jeg fremlægge en plan for ”Åbenhed på Rådhuset”. Der skal ryddes op i strukturen, og der skal skabes åbenhed omkring os som politikerne og vores ”ben” og poster.

Konstitueringen gav et skræmmende billede af politikerne i København og deres kamp for lukrative poster. Lad os lægge det hele frem, så folk kan se, hvordan det forholder sig i realiteten.

Denne åbenhed skal selvfølgelig også omfatte de ledende embedsfolk.

Københavns Kommune er for længe blevet set som en stor og lukket borg, og uigennemskueligheden omkring aflønning af politikere er utålelig.

En fuldstændig åbenhed er afgørende for et forbedret forhold mellem kommunen og københavnernes. Det vil også give de mange dygtige medarbejdere og chefer langt bedre arbejdsvilkår.

Udspillet vil også omfatte en plan for maksimal gennemsigtighed omkring i de politiske processer på rådhuset

(afsnit om boliger)

I København blomstrer byggeriet, kulturlivet og erhvervslivet. De ufattelige prisstigninger på boliger viser, at efterspørgselen efter at komme ind og være med er enorm.

Vi skal glæde os over byens trivsel og vækst, men vi skal også spørge, om vi har skabt plads og forbedringer for de fattige, de utilpassede, de nye og de unge københavnere?

Hvis ikke vi sætter ind nu, forvandles nogle dele af byen langsomt til en velhaverghetto, og hele det liv og den mangfoldighed, der gør København til et kreativt centrum i vores kultur, siver lige så stille ud af byen. København er Danmarks eneste storby, og vores lille land har brug for København.

Vi skal aktivt sørge for, at København bliver endnu mere spændende, endnu mere blomstrende og at der er plads til forskellige måder at leve på i vores by. Så lad mig derfor slå fast, så det er fuldstændigt klart, og så alle kender vilkårene: De dage, hvor der kun blev bygget til de velhavende i København, er forbi.

Boligspørgsmålet er et af de centrale emner for udviklingen af København, og københavnernes kan med rette forvente hurtig og konkret handling. Derfor fremlægger jeg allerede nu i januar, sammen med Miljø- og Teknikborgmester Klaus Bondam, et bud på, hvordan planen for 5000 boliger til maksimalt 5000 kroner om måneden kan sikres.

Vi vil foreslå, hvilke kommunale grunde, der kan komme på tale til byggeriet, og vi vil præsentere en tidsplan for, hvordan kommunen kan tilvejebringe de nødvendige planer og tilladelser.

Derudover vil vi arbejde for, at der i alle større byggerier i København kan blive social mangfoldighed, således at der i nyt byggeri oprettes minimum 10 pct. boliger til folk med jævne indkomster.

(afsnit om erhverv)

De københavnske virksomheders trivsel og udvikling er en væsentlig succesfaktor for byen København. Her ligger nøglen til beskæftigelse, til udvikling og i meget høj grad til en mere vellykket integration.

Virksomheder og vidensinstitutioner og deres samspil er uhyre vigtigt, hvis vi skal kunne hævde os som konkurrencedygtig international storby. Når velfærdssamfundet skal møde globaliseringens udfordringer, så må vi også her spørge: Hvis ikke vi i København kan, hvem skulle så kunne?

Hvis ikke København – som oven i købet har særlige muligheder via sit Øresundssamarbejde - formår at være centrum for de kreative industrier, hvis ikke vi kan skabe samarbejde mellem uddannelsesinstitutioner og erhvervslivet, og hvis ikke vi kan udvikle et kreativt, menneskeligt og udfordrende arbejdsmarked – hvordan vil det så gå for andre områder, som slet ikke har de forcer, vi har i København?

Globaliseringens frontlinie går også igennem København. Det er her forudsætningerne skal være på plads for det erhvervsliv, hvis udvikling vi alle er afhængige af.

Indenfor de første 180 dage skal der etableres en tænketank for internationalisering og erhvervsudvikling. I tænketanken skal indgå repræsentanter fra universiteter og anden videregående uddannelse, så kontakten mellem kommunen og uddannelsesområdet styrkes – også her kan vi kigge over Sundet.

Vi vil fremlægge planerne i maj, og samtidig fremlægges forslag om etablering af en taskforce, der skal gennemgå hele kommunens område for at rydde op i bureaukratiet.

I København kan man ikke starte biograf uden særlig tilladelse til skiltning, man kan ikke starte et lavpris-hotel uden tilladelser fra politimyndigheden, planafdelingen, og andre organisationer. Ifølge vedtægten om gadesalg må man ikke stille sig op og leje rulleskøjter ud ved Fælledparken.

Rent faktisk er det ikke til at finde ud af, hvad man bare må, uden først at skulle igennem mindst en - men oftest flere - bureaukratiske ansøgningsprocedurer. Det afholder alt for ofte folk fra at prøve at føre de kreative ideer ud i livet. Der er for meget bøvl.

Alle reglerne er sikkert lavet med god grund en gang, men summen af dem er blevet overvældende. Vi skal spørge os selv, om der virkelig er en god grund til alt det, vi som samfund blander os i. Vi skal have ryddet op i reguleringen, så vi letter forholdene for især de kreative, iværksætterne og de mindre virksomheder.

(afsnit om Københavns Madhus)

Københavnernes sundhedstilstand er for dårlig, og fedme blandt børn og unge er et stigende problem.

Undersøgelser viser herudover, at folk bliver underernærede eller fejlnærede af at spise institutionsmad, og vi kan også se, at unge mennesker i stigende grad betragter det daglige hovedmåltid som noget, man køber i pizzeriaet eller shawarmabaren – de kan simpelthen ikke selv lave mad.

Københavns Kommune serverer dagligt 40.000 portioner mad. Men en egentlig madpolitik har vi ikke.

Vi har mange, der er afhængige af den mad kommunen tilvejebringer, og særligt for mange ældre ville vi kunne give et konkret løft i den daglige livskvalitet, hvis vi både kunne gøre noget for ernæringen og en mere indbydende præsentation. Det glæder jeg mig til at arbejde sammen med Mogens Lønborg om.

Derfor skal der inden for de første 180 dage præsenteres et konkret forslag til Københavns Madhus. I juni lanceres rammer for et videnscenter for mad, der skal øge kvaliteten af alle de 40.000 måltider, kommunen dagligt serverer.

Uanset om det er til børn, til ældre – eller på Rådhuset. Forslaget omfatter både Madhusets indhold, mission, ledelse og de økonomiske og fysiske rammer.

Den manglende politiske bevågenhed omkring offentlig madpolitik er ikke et specielt københavnsk problem. Det er landsdækkende. Men i kraft af byens størrelse er det meget synligt her. Nu tager vi et initiativ. Det er vi forpligtet til, når vi sørger for så mange menneskers daglige kost. Igen har vi mulighederne for at skabe den udvikling, fordi vi i København har særlige ressourcer og den størrelse, der skal til.

Vi vil vise, hvor godt, det kan gøres, og vi vil gå forrest. Men vi vil gerne have andre med. Derfor tager jeg naturligvis kontakt til andre kommuner, der kunne være interesserede i et samarbejde om mad.

De seks initiativer eller udspil, er ikke et fuldstændigt arbejdsprogram for den kommende samling. Det er som sagt et oplæg til samarbejde, og gode ideer og forslag til forbedringer vil modtages med glæde. I tilgift til de seks store emner, der lanceres måned for måned det første halve år, er der en lang række spørgsmål, som vi allerede er i gang med eller skal i gang med at behandle og her glæder jeg mig også til samarbejdet med borgmesteren for det sociale område, Mikkel Warming.

Det gælder den utryghed, som mange københavnere oplever på grund af mange former for vold i gaderne. Derfor har jeg løbende kontakt til Københavns Politidirektør, så vi kan få en tæt koordination mellem kommunen og politiet af indsatsen mod vold. Det skal være trygt at færdes i vores by.

Trafik og miljø er andre af de tunge emner. Begrænsningen af biltrafikken og fremme af kollektiv trafik og cyklisme har høj prioritet, og der vil komme konkrete udspil. Det vil være i form af forbedringer for cyklister, vi har en pulje på 35 millioner at bruge af.

Vi vil udfordre regeringens fodslæberi i forhold til betalingsordninger for bilisterne og de miljøzoner, som er helt nødvendige for københavnernes sundhed.

Men af to grunde har det været vigtigt at trække de seks initiativer frem og give dem en særlig placering i åbningen af Borgerrepræsentationen.

Først og fremmest er det de problemer, som optager københavnernes stærkt, og som de forventer løsninger på.

Dernæst er det temaer, som er velegnede til at vise og udvikle samarbejdsviljen og samarbejdsevnen her i Borgerrepræsentationen.

Ingen af initiativerne kan gennemføres, uden at de går den slagne vej gennem udvalgene frem til Borgerrepræsentation, hvor de skal diskuteres, vedtages eller stemmes ned.

Vi skal selvfølgelig krydse klinger i udvalgene og her i salen. Vi skal diskutere i medierne. Vi skal markere vores politiske standpunkter i mødet med borgerne på gaderne og i mødelokalerne. Men vi skal også huske, at vi har ansvaret for 45.000 medarbejderes og 500.000 københavnernes ve og vel.

Alvoren skal overvinde det politiske fnidder, og jeg håber, vi kan skabe udvikling, fremskridt og vel at mærke gøre det mærkbart, så vi alle kan se københavnernes i øjnene.

Det er på basis af uenighed, vi har dannet partier og er gået til valg. Men i vores demokrati er der en uskreven regel, som er mindst lige så vigtig. Det er flertallets respekt for mindretallet og mindretallets respekt for flertallets afgørelser. I vores nuværende styreform synes jeg, at den regel alt for ofte glemmes.

Den hidtidige opdeling af borgmestrene i en gruppe, der indgik budget- og andre politiske forlig – og en anden, der fører oppositionspolitik fra borgmesterkontoret, er uholdbar.

Og det er klart, at københavnernes ikke forstår modellen, endsige accepterer den. De begriber den simpelthen ikke – hvor mange af jer havde gjort det, hvis ikke lige I var her i dag?

Tanken bag styreformen er jo den, at byen skal styres af et samarbejde mellem borgmestrene og borgerrepræsentationens partier.

Derfor må de partier, der har en borgmesterpost, påtage sig et særligt ansvar for det budget og den økonomi, der ligger til grund for aktiviteterne her i kommunen.

Nu er vi på plads i den nye samling. Borgmestrene er valgt, udvalgene sammensat og tillidsposter fordelt. Med dette møde tager vi hul på fire års arbejde frem til næste gang, vi skal møde vælgerne. Det bliver fire spændende og travle år. De resultater vi skal nå, er vi nødt til at nå ved at samarbejde.

Der er nok at tage fat på, hvis vi med vores resultater skal vende opfattelsen af kommunen 180 grader.

Udover at vi skal måles på vores evne til at skabe udvikling og løse problemerne, så skal hver en af os spørge sig selv, om han eller hun gjorde noget for at styrke det fællesskab, som kommunen repræsenterer.

Vi skal huske, at resten af landet er afhængigt af – mere end de måske kan lide at tænke på – hvordan det går i København.

På den måde ligger ikke kun vores by, men vores samfund og de værdier, vi er fælles om, i vores hænder.

Så lad os i fællesskab sørge for, at København efter vores 4-årsperiode er stærkere, mere attraktiv og spændende, end da vi mødtes her i dag - og gik i gang.